

Schoolondersteuningsprofiel

Inhoudsopgave

1. Algemene informatie	3
2. Opleidingen en leerlingenpopulatie Trinitas College.....	3
3. Schoolondersteuningsprofiel	3
4. Zorgplicht	4
5. Visie op onderwijs en ondersteuning	4
6. Dekkend ondersteuningsaanbod in de regio	5
7. Toelatingsbeleid en plaatsing	5
8. Ondersteuningsvormen	7
9. Dagelijkse begeleiding	8
10. Basisondersteuning.....	10
11. Extra ondersteuning.....	10
12. Organisatie.....	14
13. Leerlingvolgsysteem (LVS), dossiervorming en privacy.....	17
14. Samenwerking met de ouders	17
15. Ambities en scholing	18
Bijlagen	19
Bijlage 1. Protocol medisch handelen en medicijnverstrekking in het VO	19
Bijlage 2. Geschillencommissies	20
Bijlage 3. Maatregelen basisondersteuning	21
Bijlage 4. Lijst met afkortingen	21

1. Algemene informatie

Contactgegevens

Trinitas College	vmbo / havo / vwo
Locaties	Johannes Bosco, Han Fortmann
Adres	Beukenlaan 1, 1701 DA Heerhugowaard
Telefoon	(072) 5710144
E-mail	info@trinitascollege.nl
Website	www.trinitascollege.nl

Han Fortmann (havo / vwo)
Beukenlaan 1, 1701 DA Heerhugowaard
Tel: (072) 571 01 44

Johannes Bosco (vmbo bb, vmbo kb, vmbo tl/havo)
Hectorlaan 7, 1702 CL Heerhugowaard
Tel: (072) 574 10 21

2. Opleidingen en leerlingenpopulatie Trinitas College

Onder het Trinitas College vallen twee scholen: Han Fortmann en Johannes Bosco.

Han Fortmann (ongeveer 1850 leerlingen) biedt onderwijs voor de afdelingen gymnasium, atheneum, havo en tweetalig onderwijs.

Op de Johannes Bosco (ongeveer 1350 leerlingen) wordt het gehele vmbo aangeboden met alle leerwegen, inclusief een vmbo tl-havo brugklas.

Beide schoolgebouwen zijn kleinschalig ingedeeld zodat docenten en leerlingen elkaar kennen. Op onze scholen speelt de mentor een belangrijke rol. Er is extra ondersteuning voor die leerlingen die deze (tijdelijk) nodig hebben. Er is zijn twee kleine groepen niet-Nederlandstaligen. Hiervoor is een aparte taalklas ingericht op de Johannes Bosco met gemiddeld 15 leerlingen en een groep gedetacheerd bij het ROC Horizon College.

3. Schoolondersteuningsprofiel

De Wet Passend Onderwijs schrijft voor dat elke school over een schoolondersteuningsprofiel beschikt (SOP)¹. Daarin legt de school (formeel het schoolbestuur) eenmaal maal per vier jaar vast welke begeleiding en ondersteuning de school kan bieden. Tevens biedt het schoolondersteuningsprofiel een overzicht van punten waar de school in die vierjarige periode aan gaat werken (zie hoofdstuk 15). Leraren, leerlingen en ouders² hebben adviesrecht op het schoolondersteuningsprofiel via de medezeggenschapsraad. De school plaatst (via een link) het profiel in de schoolgids, zodat iedereen geïnformeerd is over welke begeleiding en ondersteuning de school wel en niet kan bieden. Daarnaast voorziet het schoolondersteuningsprofiel in: een protocol medische handelingen (zie bijlage 1), de Geschillenregeling Passend Onderwijs (bijlage 2), een lijst met maatregelen basisondersteuning (bijlage 3) en een afkortingenlijst (bijlage 4).

De afstemming van dit schoolondersteuningsprofiel op de profielen van de collega-scholen wordt gecoördineerd door het Samenwerkingsverband Noord-Kennemerland VO/VSO (SWV). Zie daarvoor het Ondersteuningsplan van het SWV (format schoolondersteuningsprofiel en checklist basisondersteuning)³.

¹ Wet van 11 oktober 2012 tot wijziging van enkele onderwijswetten in verband met een herziening van de organisatie en financiering van de ondersteuning van leerlingen in het basisonderwijs, speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs

² Overal waar ouders staat, kan ook ouder of verzorger(s) gelezen worden.

³ <http://www.swvnoord-kennemerland.nl/cp/>

4. Zorgplicht

Met de invoering van passend onderwijs hebben de scholen (schoolbesturen) zorgplicht gekregen. Daarmee zijn ze ervoor verantwoordelijk alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een passende onderwijsplek te bieden. Zowel voor leerlingen die worden aangemeld als voor leerlingen die al op school zitten. Deze plek kan vaak gevonden worden op het Trinitas College zelf, maar er zijn ook leerlingen voor wie de ondersteuning op het Trinitas College niet passend is. In die gevallen verkent de school met de ouders de mogelijkheden op een andere reguliere school of op een school voor voortgezet speciaal onderwijs (zie verder hoofdstuk 11). Daarnaast is voor alle leerlingen in het SWV afgesproken welke ondersteuning er voor alle leerlingen beschikbaar is. Deze is vastgelegd in de basisondersteuning (zie verder hoofdstuk 10).

5. Visie op onderwijs en ondersteuning

De leerlingen komen naar het Trinitas College om eigentijds onderwijs te krijgen in een veilig schoolklimaat. De school stelt zich begripvol, alert en uitnodigend op. Een aantal leerlingen heeft bij het leren, de werkhouding, de motivatie en in de omgang met elkaar en de docenten ondersteuning nodig. Of het nu om lichte problemen gaat of dat er sprake is van een beperking, het Trinitas College gaat steeds uit van de mogelijkheden van de leerling. De school betreft de ouders actief, omdat een steunende thuissituatie de kans op een voorspoedige schoolloopbaan vergroot. Wij zijn er van overtuigd dat de beste kans om stagnatie in leerresultaat en persoonlijke en sociale ontwikkeling tegen te gaan in de preventie ligt. Signalen zoals bijvoorbeeld verzuim willen we niet tot grote problemen laten uitgroeien. De school tracht zich in dit opzicht steeds te verbeteren. Het gaat daarbij om scherpe signalering en het tijdig zetten van de noodzakelijke vervolgstappen. Daarnaast is de wijze waarop we grenzen stellen aan de ondersteuning een punt van breed overleg in de school. We laten ons daarbij grotendeels leiden door maatregelen waarmee we positieve ervaringen hebben opgedaan.

Problemen kunnen goed afgevangen worden door een goede organisatie. Over dat aspect kunnen we tevreden zijn. Continuïteit in de ondersteuning en het steeds nakomen van afspraken zijn gewaarborgd. De overdracht van Han Fortmann naar de Johannes Bosco en andersom loopt doorgaans goed, maar wordt wel jaarlijks geëvalueerd om vast te stellen of er geen knelpunten zijn.

Met betrekking tot passend onderwijs willen we de ouders, de leerlingen en ook onszelf een duidelijkheid bieden over ons aanbod en onze mogelijkheden. Daarbij is de zorgplicht uitgangspunt. We onderschrijven de noodzaak leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte op onze school te plaatsen. De school heeft zich niet gespecialiseerd in de aanpak van hele specifieke problematiek, maar biedt een breed palet aan mogelijkheden aan leerlingen die een vorm van extra ondersteuning nodig hebben. Voorwaarde is dat de school er in moet kunnen slagen het benodigde maatwerk te leveren. In dit aanbod speelt het SWV een adviserende en faciliterende rol. Voor alle betrokkenen is het van belang dat de grenzen van de realisatie van het maatwerk duidelijk zijn. De diversiteit aan casuïstiek vraagt om maatwerk en daarmee de mogelijkheden en onmogelijkheden van ons ondersteuningsaanbod van geval tot geval te beoordelen.

Essentieel is dat alle medewerkers in de school handelingsgericht werken. Daarin staan de onderwijs- en ontwikkelingsbehoeften van de leerling centraal. In elk ondersteuningsoverleg stellen we ons de vraag: wat heeft deze leerling op de korte en langere termijn nodig om overeenkomstig zijn of haar mogelijkheden te presteren en zich thuis te voelen. De docenten en de mentor hebben een belangrijke verbindende rol in de wisselwerking tussen leerling, onderwijs en persoonlijke en sociale ontwikkeling. Onze werkwijze is systematisch en transparant. Ouderbetrokkenheid is onmisbaar. (Voor verdere opmerkingen over de basiskwaliteit van de school en de bekwaamheidseisen aan de docenten zie hoofdstuk 8).

</downloads/Ondersteuningsplan%20definitief%20met%20bijlagen.pdf>

6. Dekkend ondersteuningsaanbod in de regio

Niet elke school heeft dezelfde ondersteuningsmogelijkheden. De kern van passend onderwijs is dat er een dekkend aanbod in de regio is. De coördinatie van dit aanbod berust bij het SWV. Er zijn gezamenlijke afspraken gemaakt over de inhoud van de basisondersteuning. Daarnaast kent het SWV een aanvraagprocedure voor de toegang tot intensieve ondersteuning (extra ondersteuning buiten het Trinitas College, of in het voortgezet speciaal onderwijs). In speciale gevallen, bij een niet al te zware ondersteuningsvraag, kan het goed zijn voor een leerling om, uiteraard in overleg met ouders en leerling, de schoolloopbaan voort te zetten op een andere VO-school op basis van een convenant tussen de scholen binnen het SWV.

7. Toelatingsbeleid en plaatsing

Overstap primair onderwijs / voortgezet onderwijs

De ouders melden hun kind bij het Trinitas College schriftelijk aan in de afgesproken aanmeldingsweek in maart. Leerlingen die zich na de aanmeldingsweek aanmelden voor de brugklas, worden op een wachtlijst geplaatst. Zij ontvangen zo spoedig mogelijk bericht over hun toelating. Voor deze leerlingen wordt uiteraard nog een geschikte plek gezocht. Het kan echter zijn dat de klassen in het brugjaar van een opleiding vol zitten, waarna mogelijk met een collega-school overlegd wordt voor plaatsing aldaar. Bij een (veel) te late aanmelding bestaat de kans dat de gewenste plaatsing in het Trinitas College niet gerealiseerd kan worden.

De plaatsingscommissie van het Trinitas College draagt zorg voor de definitieve inschrijving en voor plaatsing van de leerling in de meest passende schoolsoort, afdeling en school. Het advies van de basisschool speelt een leidende rol. Vrijwel altijd wordt in een plaatsing voorzien als de wens van ouders en leerling ondersteund wordt door het basisschooladvies. Met betrekking tot leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, wordt overleg gepleegd met de ouders en de school van herkomst. Het Trinitas College zal zijn uiterste best doen om de leerling te plaatsen. Indien extra ondersteuning noodzakelijk is, wordt dit vastgelegd in het ontwikkelings-perspectiefplan (OPP). In een enkel geval kan het Trinitas College de noodzakelijke ondersteuning die de leerling nodig heeft niet realiseren. In dat geval zal het Trinitas College conform de zorgplicht en met steun van het SWV zoeken naar een alternatieve mogelijkheid die passend is. Uiteraard in nauw overleg met de ouders.

Plaatsing

- Leerlingen met een vmbobasis, -kader, -tl of -tl/havo advies worden geplaatst in één van de afdelingen op de Johannes Bosco.
- Voor leerlingen met een havo advies geldt het volgende:
Op beide scholen van het Trinitas College wordt havo-onderwijs verzorgd. Op Han Fortmann in de havo/vwo dakpanbrugklas, waarbij het onderwijs op havo-vwo niveau is ingericht. Op Johannes Bosco in de tl/havo klas met onderwijs op tl-havo niveau. Met een havo advies kunnen de ouders aangeven naar welke dakpanbrugklas hun voorkeur uitgaat. Indien er naar aanleiding van de centrale eindtoets sprake is van een naar havo verhoogd advies (van tl naar havo of van tl/havo naar havo), zal na overleg met de basisschool een adviserend gesprek plaatsvinden met de ouders over de plaatsing van de leerling in één van beide dakpanklassen.
- Voor de afdelingen gymnasium en tweetalig onderwijs (tto) wordt een vwo advies van de basisschool gevraagd. Voor plaatsing in de tto-afdeling kan een gesprek met de leerling deel uitmaken van de toelatingsprocedure.

Aangepast advies⁴

De afname van de Centrale Eindtoets vindt plaats nadat het schooladvies door de basisschool is uitgegeven. Valt het toetsresultaat hoger uit dan het schooladvies, dan heroverweegt de basisschool het schooladvies.

⁴ <http://www.nieuweregelingovergangpo-vo.nl/>

Dat advies kán men naar boven bijstellen. Ligt het toetsresultaat onder het niveau van het geadviseerde schooltype, dan wordt het schooladvies niet aangepast. Als het advies van een leerling naar aanleiding van de centrale eindtoets wordt verhoogd, informeert de basisschool vóór 1 juni het Trinitas College hierover.

Ontwikkelingen

Nieuw is het TOP dossier (Totaal Ontwikkel Plan)⁵ dat bij de overstap PO/VO van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte gebruikt wordt. Het TOP-dossier is een digitaal platform voor passend onderwijs, een webbased hulpmiddel waar leerlingen, ouders, leerkrachten en eventuele andere professionals handelingsgericht in samenwerken. Het TOP dossier helpt de cyclus (waarnemen – begrijpen – plannen – realiseren) stapsgewijs te doorlopen om zo tot een Totaal Ontwikkelplan te komen. Het samenwerkingsverband primair onderwijs werkt al met het TOP dossier. Het voortgezet onderwijs start ermee in 2018.

Interne overstap

Voor leerlingen die binnen het Trinitas College overstappen naar een andere schoolsoort (bijvoorbeeld van vmbo-tl naar havo) wordt altijd een plek geregeld. Indien een leerling op- of afstroomt tussen Han Fortmann en Johannes Bosco vindt er altijd overleg plaats. In geval leerlingen met extra ondersteuning overstappen van de ene naar de andere locatie, vindt tevens overleg tussen de beide ondersteuningscoördinatoren plaats.

Externe overstap

Het komt regelmatig voor dat leerlingen van een andere school willen overstappen naar het Trinitas College. De eerste vraag is dan of de gewenste opleiding binnen de school voor handen is. Als dat zo is, plaatst het Trinitas College de leerlingen op een wachtlijst. Ondertussen wordt overleg gevoerd met de ouders, de leerling en de VO-school van herkomst. Doorgaans is de overstap mogelijk, maar in enkele gevallen kan de overstap niet gerealiseerd worden als bijvoorbeeld de opleiding waarin de leerling geplaatst zou willen worden vol zit, of als blijkt dat de leerling onvoldoende geprofiteerd heeft van extra ondersteuning op de school van herkomst, of als het Trinitas College tot de conclusie komt zij niet kan voorzien in de extra ondersteuning die de leerling behoeft.

Zorgplicht en termijnen

De zorgplicht ontstaat op het moment dat een leerling schriftelijk aangemeld is bij het Trinitas College. Dit gebeurt automatisch als de ouders in de aanmeldingsweek het inschrijfformulier volledig ingevuld en ingeleverd hebben. Voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte geldt een wettelijk vastgelegde aanmeldingstermijn.

Stappen

- De ouders doen schriftelijke aanmelding zo mogelijk tenminste 10 weken voor de datum waarop toelating wordt gevraagd.
- Ouders dienen bij de aanmelding aan te geven dat hun kind extra ondersteuning nodig heeft.
- Indien de leerling is aangemeld bij meer scholen in het Samenwerkingsverband, geven de ouders bij de aanmelding aan bij welke school of scholen eveneens om toelating is verzocht.
- Het Trinitas College beoordeelt of de aangemelde leerling extra ondersteuning nodig heeft. Daartoe kan de school de ouders verzoeken in gegevens te voorzien over stoornissen / handicaps van hun kind of beperkingen in de onderwijsparticipatie.
- De mogelijkheid bestaat dat de toelating van een leerling die extra ondersteuning behoeft, wordt afgewezen. De afwijzing vindt niet eerder definitief plaats dan nadat er eerst overleg met de ouders heeft plaatsgevonden over de reden(en) en er is afgestemd met de collega-scholen om te bezien of zij de benodigde ondersteuning mogelijk wel kunnen bieden. De afwijzing vindt definitief plaats als een andere school bereid is de leerling in te schrijven. Onder een andere school kan ook een school voor voortgezet

⁵ <http://www.topdossier.nl>

speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs vallen.

- Het Trinitas College neemt de beslissing over toelating van een leerling zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 6 weken na ontvangst van de schriftelijke aanmelding. Als de beslissing niet binnen 6 weken kan worden genomen, deelt de school dit aan de ouders mee en noemt een zo kort mogelijke termijn waarbinnen de beslissing wel tegemoet kan worden gezien. Deze termijn bedraagt ten hoogste 4 weken.
- Indien het de aanmelding betreft van een leerling die niet is ingeschreven op een andere VO- of VSO-school, waarbij de aanmelding ten minste 10 weken is gedaan voorafgaand aan de eerste dag van een schooljaar en waarbij de beslissing over toelating op de eerste dag van dat schooljaar nog niet is genomen, wordt de leerling met ingang van die dag tijdelijk geplaatst en als leerling ingeschreven. Indien het Trinitas College de leerling toelaat, wordt de tijdelijke plaatsing omgezet in een definitieve plaatsing. Als het Trinitas College de leerling niet toelaat, wordt de tijdelijke plaatsing beëindigd en wordt de leerling uitgeschreven met ingang van de dag die volgt op de dag waarop de toelating wordt geweigerd.
- Indien ouders de leerling bij scholen van verschillende samenwerkingsverbanden aanmelden of bij verschillende scholen in het eigen SWV, zal na overleg met de ouders één school worden aangewezen die de zorgplicht krijgt. De termijn om een passende plek voor een leerling te vinden, gaat in vanaf het moment dat deze school de schriftelijke aanmelding heeft ontvangen. Dat is doorgaans de datum waarop de ouders het aanmeldingsformulier hebben ingevuld en ingeleverd. De school zal dit in een ontvangstbevestiging aangeven. Vervolgens heeft de school 6 weken de tijd om een passende plek te vinden.
- De aanmeldingsprocedure van het Trinitas College is leidend. Ouders kunnen voor de aanmelding en inschrijving het schoolondersteuningsprofiel via de website raadplegen. Nadat de ouders hun kind schriftelijk hebben aangemeld, kan de zorgplicht ingaan als voldaan wordt aan onderstaande voorwaarden.
 - Er is plaatsruimte, de gevraagde opleiding is niet vol (zie de vorige paragrafen over overstappen primair onderwijs naar Trinitas College en de externe overstap).
 - Ouders respecteren de grondslag van de school.
 - De leerling voldoet aan het Inrichtingsbesluit WVO, dat wil zeggen dat er uitzicht moet zijn op het behalen van een diploma. Dit betekent bijvoorbeeld dat een leerling met een vmbo-advies niet toelaatbaar is tot het vwo.

Verhuisgevallen

Leerlingen die na verhuizing van buiten de regio worden aangemeld, worden zoveel mogelijk geplaatst. Het kan voorkomen dat de beoogde groep vol zit. Het Trinitas College treedt dan in overleg met de collega-scholen in het SWV. Verder gelden dezelfde regels en termijnen zoals vermeld bij aanmelding en plaatsing. Voor een leerling, die extra ondersteuning ontvangt op de school van inschrijving (herkomst) uit een ander samenwerkingsverband, verhuist en aangemeld wordt op het Trinitas College, ontstaat zorgplicht (zie verder hoofdstuk 11).

8. Ondersteuningsvormen

Vanuit de visie op onderwijs en ondersteuning onderscheiden we drie niveaus van ondersteuning: de dagelijkse begeleiding, de basisondersteuning en de extra ondersteuning.

Onder dagelijkse begeleiding valt de begeleiding van het docententeam, de mentor en de afdelings-/team-leider. Doorgaans gaat het om begeleiding en ondersteuning vanuit en gericht op de dagelijkse onderwijspraktijk. Als deze hulp onvoldoende blijkt te zijn, wordt overwogen de ondersteuning op te schalen naar een volgend ondersteuningsniveau (basisondersteuning, extra ondersteuning).

Basisondersteuning is de onderwijsondersteuning die alle scholen van het SWV aan alle leerlingen moeten bieden. Dit betreffen afspraken over een aanbod voor leerlingen met leerproblemen, de toegankelijkheid van schoolgebouwen, aangepaste werkruimtes en hulpmiddelen, programma's en methoden op het gebied

van sociale veiligheid, het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen en een protocol voor medische handelingen. Onder de basisondersteuning vallen ook de bekwaamheidseisen die aan het personeel gesteld worden om deze ondersteuning te bieden. Een verbreding van benodigde interventies in het onderwijs heeft immers consequenties voor het handelen van de docenten.

Leerlingen voor wie de basisondersteuning niet voldoende is, komen in aanmerking voor extra ondersteuning. Voor deze leerlingen wordt een ontwikkelingsperspectiefplan opgesteld. Daarin wordt beschreven wat een leerling nodig heeft aan ondersteuning variërend van een aangepast onderwijsprogramma, plaatsing in de interne trajectvoorziening, plaatsing in en bovenschoolse voorzieningen van het SWV of tijdelijke plaatsing in een expertisecentrum of het VSO tot de geïndiceerde jeugdhulpverlening.

Basiskwaliteit en bekwaamheidseisen docenten

In het schoolplan 2018-2022 hebben we de ambities geformuleerd dat het Trinitas College werk maakt van maatwerk en we een positief schoolklimaat hebben. In het SWV gaat men uit van de aanwezigheid van een basisarrangement op de scholen dat voldoet aan de standaard van de onderwijsinspectie (basiskwaliteit). De bekwaamheidseisen die aan docenten gesteld worden in de dagelijkse begeleiding en in de basisondersteuning zijn:

- docenten zijn in staat effectief te differentiëren (naar tempo, rekening houden met verschillende leerstijlen, inspelen op verschillende intelligentieniveaus, rekening houden met factoren die motivatie en werkhouding negatief beïnvloeden);
- docenten zijn in staat om doeltreffende aanpassingen te maken in hun lessen om tegemoet te komen aan ondersteuningsbehoeften van de leerlingen;
- docenten kunnen effectief signaleren: docenten reageren op signalen van leerlingen en/of ouders door zelf actie te ondernemen of door de signalen door te spelen; mentoren zijn in staat te bepalen wanneer de dagelijkse begeleiding of de basisondersteuning niet meer toereikend zijn;
- docenten kunnen in handelingsgerichte leerlingbesprekingen participeren en zijn in staat handelingsgerichte gesprekken met leerlingen, ouders en collega's te voeren (d.w.z. dat de gesprekken concrete afspraken opleveren over wat leerlingen nodig hebben en hoe dit wordt vormgegeven);
- docenten betrekken de ouders bij de ondersteuning;
- docenten kunnen mogelijkheden en belemmeringen van leerlingen vertalen in behoeften en daar in combinatie met ondersteuningsspecialisten de vereiste ondersteuning aan koppelen.

9. Dagelijkse begeleiding

In de dagelijkse begeleiding maken we de ambities geformuleerd in het schoolplan met betrekking tot maatwerk en een positief schoolklimaat waar, door begeleiding aan te bieden die voor alle leerlingen beschikbaar is. Deze begeleiding is gericht op drie aspecten: het welbevinden van de leerlingen, leerlingen behalen resultaten die aansluiten bij de mogelijkheden waarmee de leerlingen naar het Trinitas College zijn gekomen en het leren in veiligheid.

Mentor

In de dagelijkse begeleiding is de mentor de spin in het web en hebben docenten ieder hun rol. Ondersteuningsbehoefte bij het leren, de omgang en het gedrag worden door de docent gesignaleerd in de klas en met de mentor besproken. Gedragsaspecten vallen in de praktijk eerder op dan leerproblemen. Omdat er een wederzijdse beïnvloeding is van gedrag op leren en andersom is dit een punt van voortdurende aandacht. Het is van belang dat de mentor tijdig ingelicht wordt en adequaat op signalen reageert. Het kan voor de docenten lastig zijn de ernst van beginnende problemen goed in te schatten. Ook kan het zijn dat de mentor het afgegeven signaal niet direct herkent en/of oppakt. De wederzijdse terugkoppeling tussen de mentor en de docenten is van groot belang. In de onderbouw verloopt deze goed, in de bovenbouw is de terugkoppeling een punt van aandacht. De mentor informeert de ouders. Om te komen tot een goede verstandhouding met ouders is het van belang dat de mentor investeert in de relatie en naast slecht

nieuws, ook goed nieuws communiceert. Bij de start van het jaar voert de mentor een driehoeksgesprek. Een gesprek tussen mentor, ouders en leerling over onder andere de wederzijdse verwachtingen. Het mentoraat is een onderdeel van de schoolorganisatie dat binnen de grenzen van beschikbare uren voor het merendeel uniform uitgevoerd wordt. Er is ruimte voor een persoonlijke invulling. De leerlingen geven aan dat een zorgvuldige informatie-uitwisseling van belang is. Daarbij moet stigmatisering voorkomen worden door een teveel of een tekort aan empathie en het niet voldoende in acht nemen van vertrouwelijkheid. De school werkt aan een verbeterde taakomschrijving van het mentoraat, zodat de verschillen tussen de mentoren in bejegening, informatieoverdracht en advisering niet te groot worden. (zie verder hoofdstuk 15)

Doorstroom

Het voordeel van een breed onderwijsaanbod zoals in het Trinitas College is dat leerlingen kunnen doorstromen naar een hoger niveau (opstroom) of doorstromen naar een lager niveau (afstroom) als dat in het belang van de leerling is. Bij doorstroom naar een ander leerjaar of afdeling is de coördinerende taak belegd bij de afdelings-/teamleider. Een besluit wordt tijdig en uitgebreid met ouders en leerlingen besproken.

Leerlingbesprekingen

In de loop van het schooljaar organiseert het Trinitas College een aantal leerlingenbesprekingen. Aan de hand van een signaleringsformulier kunnen de docenten aspecten aangeven die mogelijk van invloed zijn op de studievoortgang en het welbevinden. In het vooroverleg tussen mentor en afdelings-/teamleider worden op grond van de signaleringsformulieren of andere informatie leerlingen geselecteerd met een mogelijke ondersteuningsbehoefte. Deze leerlingen worden in het docententeam besproken. De interne ondersteuningspecialisten worden hier zo nodig bij betrokken. De conclusie kan een advies aan de mentor zijn de dagelijkse begeleiding te versterken.

Huiswerkbegeleiding

Huiswerkbegeleiding vindt in Johannes Bosco plaats tijdens het mentoruur of in de huiswerkkamer waar leerlingen door docenten ondersteund worden. In Han Fortmann wordt huiswerkbegeleiding in de studieplaats gegeven. Deze is vooral gericht op “hoe te leren en hoe te plannen.”

Time-out

Beide scholen kennen een time-out voorziening voor leerlingen die tijdelijk even buiten de klas geplaatst worden. Deze ruimte met toezicht wordt gebruikt bij een ordemaatregel (uitgestuurd) bij lesverstoringen.

Lesverzuim

Een belangrijk signaal is regelmatig lesverzuim door de leerling. Hoewel er uitgebreid toezicht op wordt gehouden, zijn de registratie en de afhandeling nog niet geheel sluitend. Vooral controle op lesverzuim in de loop van de dag is punt van aandacht.

Veiligheid

Een veilig klimaat is een voorwaarde om te leren. Dat geldt in de klas, in de school, maar ook aspecten buiten de school en buiten schooltijd hebben daar invloed op.

De interne veiligheid begint met het feit dat alle medewerkers zich verantwoordelijk voelen voor een positief schoolklimaat tijdens de les en aandacht hebben voor onveilige situaties (van ruzie op de gang tot pesten). In het mentoraat wordt er structureel aandacht besteed aan een veilig schoolklimaat en de omgang met elkaar. Er worden gastlessen georganiseerd rond specifieke thema's als pesten en gebruik en misbruik van sociale media. Aan de school is een anti-pestcoördinator verbonden. Met betrekking tot de “ogen en oren” van de school heeft het onderwijsondersteunend personeel en in het bijzonder de pedagogische conciërges, een belangrijke signaleringstaak.

Incidenteel krijgt de school te maken met problemen van buiten school zoals bijvoorbeeld ruzies tussen

leerlingen/ouders, pestgedrag op internet of kleine criminaliteit. De school is alert op deze signalen en reageert direct. Er is een korte lijn met de politie in de persoon van de coördinerend jeugdagent.

10. Basisondersteuning

De inhoud van de basisondersteuning is niet landelijk vastgesteld. Samenwerkingsverbanden (en daarmee de scholen) bepalen zelf het niveau van de basisondersteuning. Het gaat steeds om het geheel van preventieve en licht curatieve interventies die de school planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau uitvoert. Eventueel met samenwerkende jeugdhulpinstanties van buiten de school.

De school beschikt over een lijst basisondersteuningsmaatregelen waarbij de uitvoering mede in handen komt van specialisten. Het is daarmee duidelijk waar de grens ligt van de dagelijkse begeleiding. De mentor kent de specialisten in school die belast zijn met bijvoorbeeld de ondersteuning van leerlingen met aanhoudende leerproblemen. Op het moment dat de mentor signalen krijgt van docenten, legt de mentor deze voor aan het ondersteuningsteam.

De mentor is degene die de overdracht naar de basisondersteuning op gang brengt en de leerling en de ouders informeert. De specialist is verantwoordelijk voor de overdracht naar de docenten, bijvoorbeeld bij het uitvoeren van de dyslexieprotocol. Als de ondersteuning buiten de klas plaatsvindt zoals bijvoorbeeld bij sociale vaardigheidstraining, dan wordt daarover gerapporteerd in SOM (leerlingvolgsysteem) zodat elke docent op de hoogte is van de resultaten van de training en er tijdens de lessen op kan inspelen.

Voor vmbo-leerlingen die achterstanden hebben in leervorderingen (bijvoorbeeld begrijpend lezen of rekenen), of lichte sociaal-emotionele ondersteuning behoeven, zijn aparte ondersteuningssystemen beschikbaar (voorheen LWOO). Johannes Bosco heeft ervoor gekozen om deze systemen in te zetten in kleinere vmbo bb en bb/kb klassen. Daarnaast is de inzet van remedial teaching mogelijk voor leerlingen die dat nodig hebben.

Een belangrijk instrument om het welbevinden van de leerlingen te meten is de schoolvragenlijst in de brugklassen. Dit instrument helpt, in combinatie met mentorinformatie, om er snel achter te komen of een klas een plek is waar de leerlingen zich thuis voelen en of een leerling met plezier naar school gaat. De informatie levert handelingsadviezen op die worden besproken door mentoren en de trajectbegeleiders. Bij de basisondersteuning hoort ook dat de vestigingen goed toegankelijk is voor mensen (leerlingen, personeel, ouders) met een fysieke beperking. Met uitzondering van het noodgebouw geldt dit voor Johannes Bosco. Dit vormt echter geen belemmering voor plaatsing: in het lesrooster wordt hier rekening mee gehouden.

Tot de basisondersteuning behoort tenslotte de opname van het protocol medische handelingen. Daarin wordt aangegeven dat uitvoering van medische handelingen begrensd is. Een aantal medische handelingen kunnen uitgevoerd worden door een EHBO'er of BHV'er. In bepaalde situaties schakelt de school een jeugdverpleegkundige in van buiten de school (zie verder bijlage 1).

Voor een overzicht van maatregelen basisondersteuning: leren / werkhouding / motivatie / welbevinden zie verder bijlage 3.

11. Extra ondersteuning

De begrenzing tussen de basisondersteuning en de extra ondersteuning is evenmin landelijk geregeld. In ieder geval wordt onder extra ondersteuning niet verstaan de hulp bij de beheersing van de Nederlandse taal met het oog op het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden.

Leerlingen met extra ondersteuning op de school van herkomst

Bij de aanmelding en plaatsing van deze leerlingen, kijkt het Trinitas College in overleg met de ouders of en in welke mate de extra ondersteuningsmaatregelen voortgezet moeten en kunnen worden. De leerlingen die afkomstig zijn uit het speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs, vielen daar automatisch in de

extra ondersteuning.

Het Trinitas College beoordeelt of plaatsing van deze leerlingen haalbaar is en hoe de extra ondersteuning voortgezet moet worden. Bij aanmeldingen en plaatsingen is het Trinitas College afhankelijk van de informatie die de aanleverende school overdraagt. De ouders moeten hier toestemming voor geven. Het Trinitas College maakt een inschatting van benodigde extra ondersteuningsmaatregelen op basis van de beschikbare informatie. Als het Trinitas College vindt dat de informatie onvoldoende zicht biedt op de ondersteuningsbehoefte van de leerling geeft, kan de school de ouders verzoeken toestemming te geven voor aanvullend onderzoek. In uitzonderingssituaties kan het voorgekomen dat er te weinig informatie voorhanden blijft om een plaatsingsbesluit te kunnen nemen. In dat geval wordt de aanmelding bij de ouders teruggelegd.

Leerlingen met een extra ondersteuningsvraag die in de loopbaan op het Trinitas College ontstaat

Als in de loop van de schoolcarrière op het Trinitas College blijkt dat de basisondersteuning niet volstaat, zal de school met ouders en leerling in overleg gaan over de mogelijkheid en wenselijkheid van extra ondersteuning.

Wanneer biedt de school extra ondersteuning aan?

Er zijn twee redenen voor het bieden van extra ondersteuning:

De eerste reden ligt in ondersteuning bij bijvoorbeeld een aandachtstekortstoornis, autisme of naar aanleiding van aanhoudende medische zorg. Extra ondersteuning bestaat vooral uit samenhangende afspraken (arrangement), niet alleen rekening houdend met de beperkingen, maar juist ook met de mogelijkheden.

Een tweede reden voor extra ondersteuning is gelegen in een combinatie van leerlingenproblematiek zoals beschreven in de basisondersteuning; zogenaamde gestapelde problematiek. Bijvoorbeeld de combinatie van leerstoornissen met een afnemende motivatie en toenemende werkhoudingsproblemen. De stapeling van factoren kan betekenen dat de school overstapt naar extra ondersteuning.

Er ontstaat de noodzaak van een arrangement dat afspraken bevat voor een individuele aanpak met ook hier het accent op datgene wat er wél goed gaat.

In al deze gevallen wordt het arrangement opgetekend in het ontwikkelingsperspectiefplan.

In het arrangement kan ook de jeugdhulp betrokken zijn. De school volgt in dat geval zoveel mogelijk de adviezen van de jeugdhulpinstanties op. In geval van een wachtlijst onderneemt ook de school actie als blijkt dat externe hulp te lang op zich laat wachten.

Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

Het ontwikkelingsperspectiefplan wordt voor alle leerlingen opgesteld, waarvan de school en de ouders vinden dat er extra ondersteuning geboden moet worden. In het OPP staat ook het te verwachten uitstroomprofiel (onderwijsniveau) en de onderbouwing daarvan. De onderbouwing bevat minimaal de factoren die het onderwijsproces belemmeren en bevorderen. Verder staan in het OPP de afwijkingen van het reguliere onderwijsprogramma en de te bieden aanpak. Deze laatste wordt het handelingsdeel van het OPP genoemd. Vanaf 1-8-2017 tekenen ouders voor akkoord ten aanzien van de aanpak en voor "gezien" voor het uitstroomprofiel.

Als ouders en school het niet eens kunnen worden over de aanpak, kunnen de ouders naar de Geschillencommissie Passend Onderwijs stappen (zie bijlage 2).

Voor het OOP heeft het SWV een model-OOP ontwikkeld dat als format gebruikt wordt⁶.

Interne trajectvoorziening

⁶ [http://www.swvnoord-kennemerland.nl/voor_professionals/ontwikkelingsperspectiefplan_\(OPP\)](http://www.swvnoord-kennemerland.nl/voor_professionals/ontwikkelingsperspectiefplan_(OPP))

Johannes Bosco

De interne trajectvoorziening is een ruimte binnen de school die voor één of meerdere uren per week toegankelijk is voor leerlingen aan wie extra ondersteuning toegekend is. De verwachting bestaat dat de leerling na een intensievere orthopedagogische begeleiding weer volledig teruggaat naar de gewone klas. Docenten en ouders zijn betrokken bij het verloop van de begeleiding en bij de terugkeer. Deze vorm van intensieve ondersteuning sluit goed aan bij problematiek die leerlingen van Johannes Bosco ondervinden.

Han Fortmann

Han Fortmann heeft recent een soortgelijke voorziening ingericht. Het accent ligt op individuele coaching op gebied van plannen, beginnen aan taken, bij het volhouden van aandacht en het afmaken van opdrachten. De trajectruimte is voor de leerlingen een plaats waar zij zich indien nodig desgewenst even terug kunnen trekken. Om gebruik te maken van de trajectvoorziening is een beslissing van het intern ondersteuningsteam (IOT) nodig. Het IOT staat onder leiding van de ondersteuningscoördinator. Er zijn specialisten betrokken zoals de trajectbegeleider en de orthopedagoog. De plaatsing wordt besproken met de ouders en de leerling.

Samenwerking met het voortgezet onderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) en de jeugdhulp

Een nieuwe vorm van samenwerking die zich recent heeft aangediend (januari 2018), is de (tijdelijke) plaatsing van een leerling in de trajectplus+klas⁷, een voorziening van de collega-school OSG Willem Blaeu (Alkmaar). De trajectplus+ klas is bedoeld voor vso-leerlingen en havo/vwo leerlingen die binnen het reguliere onderwijs met extra ondersteuning een havo/vwo diploma kunnen halen. Het gaat om leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte die op het Trinitas College Han Fortmann of andere VO-scholen niet voorhanden is.

Er zijn enkele leerlingen die de overstap kunnen maken van het VSO naar het regulier onderwijs. Voor deze leerlingen starten het Trinitas College en het VSO een begeleidingscontact. Dit houdt in dat er een consultant van het VSO vanuit hun specifieke expertise het Trinitas College komt adviseren. Vooral nog maakt het Trinitas College geen gebruik van een symbioseregeling met het VSO. Dat wil zeggen dat de school geen onderwijs biedt aan leerlingen die niet bij het Trinitas College ingeschreven staan, maar bij het VSO. Het aantal leerlingen van het Trinitas College dat naar het VSO verwezen wordt, is gering. Uiteraard vindt een eventuele de verwijzing plaats in nauwe samenwerking met de ouders.

Zoals eerder aangegeven kan bij bepaalde arrangement ook de jeugdhulp betrokken worden. De school volgt in dat geval zoveel mogelijk de adviezen van de jeugdhulpinstanties op. Het inschakelen van jeugdhulp vraagt aandacht, want zoals eerder beschreven, komt de hulp in een aantal gevallen te laat op gang. In geval van een wachtlijst onderneemt ook de school actie als blijkt dat externe hulp te lang op zich laat wachten.

Bijzondere arrangementen

Voor bepaalde extra ondersteuning is tijdelijke expertise en inzet van functionarissen / specialisten van buiten de school noodzakelijk. Bijvoorbeeld voor de inzet van een onderwijsassistent, een logopedist of een gedragsdeskundige. Met deze hulp kan de leerling op school blijven. Om dit te kunnen bekostigen doet het Trinitas College een aanvraag bij het SWV.

Grenzen aan de extra ondersteuning

Er is een grens aan de extra ondersteuningsmogelijkheden die we als Trinitas College aan onze leerlingen kunnen bieden. Dat geldt zowel voor leerlingen die nieuw geplaatst worden als voor leerlingen die een extra ondersteuningsbehoefte hebben ontwikkeld gedurende de schoolloopbaan op het Trinitas College. De

⁷ Voor nadere informatie zie <http://www.swvnoord-kennemerland.nl>

school zal per geval bekijken of gezien de mogelijkheden en de ondersteuningsbehoefte de plaatsing of de continuering van plaatsing de leerling ook echt vooruit zal helpen. Het uitgangspunt is zoveel mogelijk “ja, tenzij”.

Er zijn echter omstandigheden die het voor de school noodzakelijk maken om te besluiten de extra ondersteuning te beëindigen en om te zien naar een andere oplossing omdat de extra ondersteuning niet toereikend of niet meer passend is. De school stelt zich dan in overleg met de ouders de vraag of continuering van plaatsing de problemen niet doet verergeren in plaats van dat de situatie verbetert.

Een voorbeeld is een ondersteuningsbehoefte die een voortdurende één-op-één begeleiding vraagt. Dat is door de school niet te realiseren. Een ander voorbeeld betreft de veiligheid van de leerling zelf, mede leerlingen en het personeel. Mocht blijken dat door gedrag of handelingen van een leerling de veiligheid van anderen ernstig in het gedrang komt, dan zal de school met ouders en leerling moeten kijken naar een passende oplossing voor alle partijen. Gangbare oplossingen zijn gelegen in een tijdelijke plaatsing in de Traject op Maat groep (TOM) of plaatsing in het VSO. Voor eventuele geschillen over de beslissing van de school verwijzen we naar de Geschillenregeling (bijlage 2).

Plaatsing in Trajecten op Maat (TOM)

Soms is de beste oplossing de leerling tijdelijk buiten de school te plaatsen en elders onderwijs te laten volgen. Dit kan binnen het Traject op Maat (TOM) een voorziening opgezet door het SWV.

Door een combinatie van observatie en gerichte hulp wordt in dertien weken bepaald welke perspectieven deze leerling heeft. Dat is in eerste instantie terugkeer naar het Trinitas College, maar kan ook plaatsing in een andere VO-school of in het VSO zijn.

In de TOM-groepen is plaats voor leerlingen in de leeftijd van 12 t/m 18 jaar. Het onderwijsprogramma dat de leerling op het Trinitas College volgt, wordt doorgezet in de TOM-groepen. De medewerkers van de TOM-groepen helpen de kinderen bij het onderwijsprogramma van de eigen school. De mogelijke terugkeer van de leerling naar het Trinitas College wordt begeleid door een functionaris van de TOM-groep.

Leerlingen worden in de TOM-groepen geplaatst wanneer het Trinitas College en de ouders daarom verzoeken, eventueel na advies van andere specialisten zoals de jeugdhulp. Aan het verzoek kan alleen voldaan worden als er al een ontwikkelingsperspectiefplan voor de leerling is opgemaakt (er wordt dus al extra ondersteuning op de school zelf geboden), en als vastgesteld is dat die afgesproken ondersteuning tot onvoldoende resultaat leidt.

Plaatsing in het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO, cluster 3 en 4)

In deze paragraaf gaat het om cluster 3 en 4 voorzieningen (cluster 3: motorisch gehandicapte / verstandelijk gehandicapte en langdurig zieke kinderen; cluster 4: kinderen met stoornissen en gedragsproblemen).

Als blijkt dat het reguliere voortgezet onderwijs geen passende ondersteuning biedt, dan kan plaatsing in het VSO de beste oplossing zijn voor de leerling.

Verwijzen kan op twee manieren plaatsvinden: als resultaat na plaatsing in de TOM-groep, of rechtstreeks. Er zijn drie VSO-scholen die deelnemen aan het SWV: de Spinaker, het Molenduin (beide cluster 4) en Heliomare Onderwijs (cluster 3). Deze scholen beschikken over de juiste deskundigheid en faciliteiten om leerlingen afdoende te ondersteunen en hebben vestigingen binnen en buiten de regio Noord-Kennemerland. Leerlingen mogen ook buiten de regio in een VSO-vestiging geplaatst worden.

Indien plaatsing in de TOM-groep of in het VSO de beste oplossing is voor de leerling, doet het Trinitas College in overleg met de ouders een aanvraag bij het SWV. Ouders kunnen ook zelf bij het SWV een verzoek doen. De ondersteuningscoördinator van de school neemt contact op met de consulent passend onderwijs van het SWV om een multidisciplinair overleg toewijzing (MDO-T) te organiseren. Dit overleg vindt plaats op het Trinitas College. Ouders, leerling, vertegenwoordiging van Trinitas College, het SWV en mogelijk an-

dere betrokkenen overleggen over “waar in deze situatie de leerling het meest mee geholpen is.” Vervolgens brengt het MDO-T een pré-advies uit aan de Commissie van Toewijzing van het SWV. Deze commissie beslist over plaatsing in de TOM-groep of in het VSO.

Toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

Met de invoering van passend onderwijs zijn in elk samenwerkingsverband afspraken gemaakt over welke leerlingen in het VSO (cluster 3 en 4) geplaatst kunnen worden. Leerlingen kunnen alleen ingeschreven worden in het VSO als ze een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) hebben van een samenwerkingsverband. De TLV is landelijk geldig. Dit betekent dat voor een kind met een geldige TLV na verhuizing niet eerst een nieuwe TLV aangevraagd hoeft te worden, maar direct naar een andere school voor VSO kan.

Als de TLV afloopt en de school voor speciaal onderwijs van mening is dat een voortgezet verblijf op die school wenselijk is, dan vraagt de VSO-school bij het samenwerkingsverband dat de TLV heeft afgegeven, een nieuwe TLV aan. Het samenwerkingsverband beslist vervolgens of zij een nieuwe TLV afgeeft of doet een ander passend aanbod.

Als ouders niet akkoord gaan met een besluit van het samenwerkingsverband over het wel of niet afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring, kunnen zij terecht bij de Landelijke Bezwaarcommissie Toelaatbaarheidsverklaring (zie bijlage 2).

Onderwijs vanuit een VSO-school cluster 1 en 2

Het onderwijs voor kinderen met een visuele handicap (cluster 1), een auditieve of een communicatieve beperking (cluster 2) is georganiseerd in een aantal instellingen. Deze instellingen maken geen deel uit van de samenwerkingsverbanden en vallen niet onder de zorgplicht. De instellingen verzorgen onderwijs, doen onderzoek naar de toelaatbaarheid en bieden ondersteuning in het reguliere onderwijs.

Als het Trinitas College vindt dat een leerling aangewezen is op de expertise van een cluster 1 of 2 instelling, meldt de school de leerling met toestemming van de ouders aan. Het kan gaan om plaatsing in een cluster 1 of 2 instelling of om het verkrijgen van ondersteuning voor de leerling vanuit deze instellingen.

Het Trinitas College meldt een leerling aan met een vraag om toelaatbaarheid bij de commissie van onderzoek van de instelling. Deze commissie beoordeelt of plaatsing bij de instelling noodzakelijk is of dat het beter is ondersteuning te bieden vanuit de instelling aan de leerling op het Trinitas College zelf. In het laatste geval heeft de instelling ondersteuningsplicht. Mocht de leerling niet toelaatbaar zijn bij de instelling, dan kunnen de ouders de leerling aanmelden bij een reguliere school voor VO. De cluster 1 of 2 instelling kan daarbij adviseren.

12. Organisatie

Hieronder volgt de beschrijving van de organisatie van de drie ondersteuningsvormen en de overgangen tussen deze vormen.

Dagelijkse begeleiding en de overgang naar basisondersteuning

Als de docenten zich om uiteenlopende redenen zorgen maken over de ontwikkelingen van een leerling, zullen zij als eerste de mentor inlichten. Deze onderzoekt de situatie en informeert zijn collega's over het resultaat daarvan. De mentor onderhoudt het contact met de ouders. De school organiseert een aantal begeleidingsactiviteiten.

- Huiswerkbegeleiding.

Op basis van gesprek tussen de ouders en de mentor kan de leerling aangemeld worden voor deze begeleiding (huiswerkkamer in Johannes Bosco en studieplaats in Han Fortmann). De aanleiding en het resultaat van deze ondersteuning worden door de mentor vastgelegd in het leerlingvolgsysteem SOM.

- Inzet persoonlijk mentor.

In sommige gevallen wil de school de begeleiding tijdelijk intensiveren, bijvoorbeeld door dagelijkse gesprekjes te voeren over motivatie, studievoortgang, welbevinden etc. Daartoe wordt een persoonlijk

mentor ingezet. De uren daarvoor kunnen worden gefaciliteerd door het SWV als een investering in preventie. De persoonlijk mentor rapporteert zelfstandig in SOM.

- Hulp via het project Playing for Success⁸ voor leerlingen uit groep 7 en 8 van het basisonderwijs en de eerste twee jaren van het voortgezet onderwijs. Playing for Success is er voor leerlingen die een steuntje in de rug kunnen gebruiken bij het vergroten van hun zelfvertrouwen, motivatie, samenwerking en het creëren van een positiever zelfbeeld.

Als de docenten en de mentor constateren dat ondersteuning met de geboden begeleiding niet afdoende is, zal de mentor na overleg met de ouders en de leerling specialisten in school te raadplegen en zo nodig inschakelen. Daarover wordt doorgaans ook de teamleider/afdelingsleider ingelicht. Voorbeelden zijn hulp bij faalangst, examenvrees, bij stagnatie op gebied van rekenen en wiskunde. De ingeschakelde specialist informeert de docenten en verzorgt de rapportage in SOM. Het contact met de ouders wordt afhankelijk van de problemen, onderhouden door de mentor of specialist.

Bij gezondheidsproblemen die bijzondere aandacht vragen, bijvoorbeeld diabetes, wordt volgens een protocol gehandeld. Dit protocol 'medische handelingen' schrijft voor welke hulp de school wel en niet mag bieden. In het dossier van de leerling staat de medische problematiek op het voorblad (via de leerlingadministratie). Indien een schoolverpleegkundige is betrokken, rapporteert die via de ondersteuningscoördinator in SOM, dan wel rechtstreeks aan de ouders.

Het begint bij het verstrekken van de juiste en volledige informatie door de ouders aan de school. De docenten en de conciërges worden indien gewenst, ingelicht. Zolang het niets ernstigs betreft, blijft de informatie beperkt tot de mentor. Het contact met de ouders wordt onderhouden door de mentor in overleg met de ondersteuningscoördinator. In een aantal gevallen is de persoonlijke mentor actief.

Maatregelen met betrekking tot (gedeeltelijk) thuisonderwijs (of schoolwerk thuis) worden gecoördineerd door de mentor. Deze houdt de betrokken docenten en de afdelings-/teamleider op de hoogte. Meestal gaat het om kinderen die vrij lang ziek zijn en waarbij geen OPP opgemaakt wordt. Gaat het wel om specifieke ondersteuningsarrangementen (op basis van een ziekmelding zoals vermeld in artikel 11d van de Leerplichtwet) dan treden de maatregelen van de extra ondersteuning (zoals een OPP) in werking.

Basisondersteuning en de overgang naar extra ondersteuning

Als de geboden ondersteuning niet afdoende blijkt te zijn, schakelt de mentor de ondersteuningscoördinator in. Deze zet de ondersteuningsvraag af tegen het overzicht van genomen maatregelen. In het ondersteuningsteam kan besloten worden specialisten in te zetten en de aantekening in SOM te maken dat de leerling gebruikt maakt van basisondersteuning.

Bij ernstige leerproblemen (zoals dyslexie of dyscalculie) worden door de ondersteuningscoördinator specialisten (didactisch / pedagogisch) ingezet. Deze specialisten gaan de daartoe opgestelde protocollen uitvoeren. Zij houden ook contact met de ouders en rapporteren in SOM.

In de brugklas van de Johannes Bosco wordt een avond voor dyslexie georganiseerd waar ouders geïnformeerd worden over het dyslexieprotocol en het ondersteuningsaanbod⁹.

In geval van aanhoudende emotionele problemen wordt behalve naar de leerling ook gekeken naar het functioneren van de klas. Het kan zijn dat het naast individuele problemen ook om het groepsproces of bijvoorbeeld pestgedrag gaat. De mentor licht de ondersteuningscoördinator in en deze schakelt specialisten in. De specialist maakt afspraken om in de klas te observeren. Onderzoek vindt plaats op basis van de afgenomen schoolvragenlijst. Vervolgens worden handelingsadviezen gegeven.

Om de basisondersteuning te versterken, wordt op de Johannes Bosco gewerkt met het concept Leren in

⁸ <http://www.playingforsuccess.nl/alkmaar/>

⁹ Dit is een ontwikkelpunt voor Han Fortmann.

veiligheid (Teitler¹⁰) ter vergroting van de weerbaarheid.

Frequent verzuim

Op basis van informatie van docenten signaleert de medewerker verzuimregistratie de mate en de rechtmatigheid van het verzuim. Bij licht verzuim wordt contact met de ouders opgenomen en de mentor op de hoogte gesteld. Als er sprake is van toenemend en/of ongeoorloofd verzuim, dan komen naast de mentor de afdelings-/teamleider en/of de verzuimcoördinator in actie. De school is aangesloten bij het DUO-verzuimloket van de overheid voor de melding van ongeoorloofd verzuim.

De mogelijkheid bestaat dat achter het verzuim nog meer problemen schuilen. In dat geval onderneemt de ondersteuningscoördinator actie. Als er aanleiding toe is, wordt contact opgenomen met de schoolmaatschappelijk werker, de schoolarts of de jeugdverpleegkundige. Uiteraard wordt de ouders hiervoor toestemming gevraagd. In gevallen waarin verzuim steeds een uitloei is van problematiek in de thuissituatie, kan de school besluiten de jeugdhulpverlening in te schakelen. De melding wordt gedaan door de ondersteuningscoördinator en het intern ondersteuningsteam (IOT). De school wordt bezocht door de leerplichtambtenaren Heerhugowaard en omgeving om spreekuur te houden en voorlichting te geven.

Aanmelding leerlingen met basisondersteuning

Er zijn leerlingen die vanuit het basisonderwijs aangemeld worden met een vorm van basisondersteuning op de basisschool. De ondersteuning wordt zoveel mogelijk doorgetrokken. In het vmbo (bb/bb-kb) is er de mogelijkheid van plaatsing in kleinere klassen en hulp door interne specialisten zoals een remedial teacher (voorheen leerwegondersteuning)¹¹.

Als de basisondersteuning niet afdoende is

Er kan een moment ontstaan dat de school zich genoodzaakt ziet om over te stappen naar extra ondersteuning. Er kan bijvoorbeeld een dusdanige stapeling aan problemen ontstaan, dat er nagedacht moet gaan worden over een aanpak gedeeltelijk buiten de klas. Meestal zal de school dan na overleg en akkoord van de ouders ook professionele hulp adviseren en inroepen. De contacten hierover worden gelegd en onderhouden door de ondersteuningscoördinator. Bij gestapelde problematiek kan de school alvast een multidisciplinair overleg (MDO) organiseren, omdat er inmiddels jeugdhulpverleners betrokken zijn geraakt.

Extra ondersteuning

Er wordt een besluit voor extra ondersteuning genomen als de basisondersteuning niet meer voldoende is. Dit besluit wordt genomen in het intern ondersteuningsteam (IOT, waar de ondersteuningscoördinator, de orthopedagoog en de trajectbegeleider deel vanuit maken.

Extra ondersteuning (in de school) vraagt een ontwikkelingsperspectiefplan. De trajectbegeleider stelt het OPP op en houdt toezicht op de uitvoering, de voortgang en het effect ervan. Er wordt in SOM gerapporteerd, doorgaans door de trajectbegeleider of door één van de leden van het IOT. Degene die de rapportage verzorgt, houdt ook het proces bij (de aanpak, gesprekken met ouders en leerling, consultatie Samenwerkingsverband). De contacten met de vaak participerende jeugdhulp worden onderhouden door de ondersteuningscoördinator. Die houdt ook de mentor betrokken.

Als de extra ondersteuning aan de hand van een OPP in de klas niet voldoende resultaat oplevert, dan wordt in de school buiten de klas naar een oplossing gezocht. Op beide locaties is er de oplossing van een tijdelijke plaatsing in de trajectvoorziening. De beslissing hiertoe wordt genomen in het IOT. Het interne ondersteuningsteam kan aangevuld worden met een extern deskundige uit de hulpverlening zoals de Jeugd- en gezinscoach / schoolmaatschappelijk werker. Het overleg wordt dan EOT genoemd. De trajectbegeleider is degene die coördineert, de contacten onderhoudt en rapporteert in SOM. In specifieke gevallen

¹⁰ <https://www.coutinho.nl/fileadmin/documenten/lesseninorde2/Coutinho-Lessen-in-orde-2013-bijlagen.pdf>

¹¹ [http://www.swnoord-kennemerland.nl/cp/uploads/downloads/Steuntje-in-de-rug\(1\).pdf](http://www.swnoord-kennemerland.nl/cp/uploads/downloads/Steuntje-in-de-rug(1).pdf)

wordt een individueel arrangement aangevraagd bij het Samenwerkingsverband (zie bijzondere arrangementen op blz. 12). De aanvraag wordt gedaan door de ondersteuningscoördinator.

In het volgen van de arrangementen zijn er vaak directe naasten van de leerling en deskundigen van buiten de school bij de hulp betrokken (ouders / familie, leerplicht, hulpverlening, reclassering etc). Om ervoor te zorgen dat de betrokkenen van binnen en buiten de school goed samenwerken én komen tot een integrale aanpak, organiseert de ondersteuningscoördinator een multidisciplinair overleg (MDO). De resultaten van dit overleg worden verwerkt in het OPP (en daarmee in SOM).

Buitenschoolse verwijzingen naar de TOM-groep of naar het Voortgezet Speciaal Onderwijs (cluster 3 en 4) worden eerst intern besproken en vervolgens wordt het Samenwerkingsverband geconsulteerd. Daarna wordt gezamenlijk besloten tot het organiseren van een multidisciplinair overleg toewijzing plaats (MDO T). Voor plaatsing in de TOM-groep geeft het Samenwerkingsverband een toewijzing bovenschoolse voorziening (TBV) af. Voor plaatsing in VSO cluster 3 en 4 geeft het Samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) af.

In het Samenwerkingsverband regelt een Commissie van Toewijzing (CvT) de plaatsing. De coördinatie vanuit het Trinitas College berust bij de ondersteuningscoördinator. Mocht een leerling in de TOM-groep zijn geplaatst, dan is het eerste aanspreekpunt voor de TOM-functionaris de mentor van het Trinitas College. Verwijzing naar cluster 1 en 2 scholen wordt gecoördineerd door de ondersteuningscoördinator en beoordeeld door een commissie van toelating verbonden aan deze scholen.

13. Leerlingvolgsysteem (LVS), dossiervorming en privacy

SOM

Het Trinitas College maakt gebruik van het beveiligde, digitale leerlingvolgsysteem SOM, deels via internet in te zien door de ouders en leerlingen. Het LVS ondersteunt het handelingsgericht werken en is de basis voor de dossieropbouw en de communicatie. In het LVS legt de school informatie vast over de onderwijsresultaten, de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte, de ontwikkeling en vorderingen van de leerling. Ook informatie over de ondersteuningsmaatregelen, evenals het verzuim, eventuele incidenten en contacten met ouders worden in het LVS vastgelegd. Verder zijn in het LVS systematische uitstroom- en afstroomgegevens te vinden. Docenten en andere professionals voor wie dit relevant is, zorgen dat zij bekend zijn met de inhoud van het LVS.

Leerlingendossier

In een leerlingendossier worden gegevens over een leerling bewaard. Het leerlingendossier bestaat uit twee delen: gegevens van de leerlingenadministratie en een inhoudelijk deel, gericht op onderwijskundige aspecten en ondersteuning.

Het inhoudelijk deel van het dossier bevat het onderwijskundig rapport, rapporten, uitslagen van toetsresultaten, gegevens uit het leerlingvolgsysteem, verslagen van gesprekken met ouders en afspraken die er over de leerling zijn gemaakt. Deze informatie is bedoeld voor de onderwijskundige en algemene begeleiding van de leerling.

Voor regelingen over het leerlingendossier en privacy wordt verwezen naar het privacyreglement van het Trinitas College (te vinden op de website http://pr.trinitascollege.nl/Algemeen/Over_het_Trinitas_College/Regelingen).

14. Samenwerking met de ouders

In alle ondersteuningsvormen spelen de ouders een belangrijke rol. Enerzijds zal de school alles doen om de schoolloopbaan van de leerlingen zo goed mogelijk te begeleiden, anderzijds wordt van de ouders een

ondersteunende medewerking gevraagd om ontwikkelingen en begeleiding op school en thuis zo goed mogelijk op elkaar aan te laten sluiten. Activiteiten die daartoe ondernomen worden, vallen grotendeels onder de dagelijkse begeleiding. De mentor is de schakel en spin in het web.

Wensen van ouders

De ouders krijgen een formelere rol als zij toestemming moeten geven voor bijvoorbeeld bepaalde trainingen (basisondersteuning) of maatregelen in de extra ondersteuning zoals bijvoorbeeld een tijdelijke plaatsing in de trajectvoorziening. De school zal daartoe zoveel mogelijk op overeenstemming gericht overleg voeren.

Uit gesprekken met ouders blijkt dat zij het ontwikkelingsperspectiefplan veel waarde toe te kennen. Zij vinden het belangrijk dat de evaluatietermijnen in acht genomen worden. Wat betreft de zorgplicht willen de ouders die wel benutten als formeel instrument waarmee plaatsingsactiviteiten afgedwongen kunnen worden, maar daaraan voorafgaand willen ze vooral constructief overleggen over plaatsing of verwijzing. Het allerbelangrijkst in de ondersteuning vinden de ouders de vaste contactpersoon op school. Liefst de mentor, maar het kan ook een ander zijn. Een punt van zorg dat ouders en leerlingen noemen is de omgang met informatie vanuit het afgelopen leerjaar naar het nieuwe leerjaar. Het gaat dan vooral om hoe de nieuwe mentor te werk gaat. Ouders en leerlingen zien graag dat de aanpak met de leerling besproken en afgestemd wordt. Met aspecten uit de voorgeschiedenis moet behoedzaam omgegaan worden.

15. Ambities en scholing

Bij de opmaak van dit schoolondersteuningsprofiel en de gesprekken die daarvoor gevoerd zijn, blijkt dat de ondersteuning over het algemeen als effectief, empathisch en goed georganiseerd ervaren wordt. Er is echter ook een aantal punten waarop de school zich uitgedaagd voelt. Het gaat om een nieuwe kijk op de ondersteuning en de nieuwe ruimte die OCW aan arrangementen wil bieden en om ambities gericht op het op elkaar afstemmen van ondersteuningsmaatregelen op de twee scholen van het Trinitas College.

Verandering en verbetering

- Handelingsrepertoire van de docenten en maatwerkmogelijkheden
Het Trinitas College wil het handelingsrepertoire van de docenten en de maatwerkmogelijkheden verder uitbreiden zodat we alle leerlingen een passende ondersteuning kunnen bieden. Daarbij gaat het er vooral om de ondersteuning meer preventief en minder curatief te verlenen.
- Mentoraat
Er wordt gewerkt naar een kaderstellende Trinitas-taakomschrijving voor het mentoraat waarbij ruimte is om tegemoet te komen aan verschillen. Het mentoraat moet programmatisch mee groeien met de behoeften van de doelgroep waarbij ook de facilitering in uren daar op aangepast zal moeten worden.
- Verkenning van bijzondere arrangementen
Het gaat daarbij vooral om verkenning van arrangementen die gebaseerd zijn op een combinatie van onderwijs en jeugdhulp, waarbij thuisonderwijs voor specifieke leerlingen ook een thema kan zijn.
- Gebruik van het leerlingvolgsysteem
De nieuwe privacywetgeving verplicht ons om opnieuw goed te kijken wat we in het leerlingvolgsysteem aan gegevens en informatie willen en mogen opslaan.
- In de organisatie structureel borgen dat er tijdig een backup is in het geval de vaste aanspreekpersoon wegvalt.

Afstemmen voorzieningen / beleid binnen het Trinitas College

- Uitwisseling tussen beide trajectvoorzieningen om van elkaar te leren.
- Gezamenlijk afspraken maken met VSO.
- Gezamenlijke dyslexievoorlichting (en mogelijk dyscalculie) aan ouders van brugklasleerlingen.
- Overdracht van informatie bij overstap van leerlingen tussen locaties verbeteren.
Vervolgens monitoren van die overdracht in tevredenheidsonderzoeken.

- Intervisie voor mentoren en docenten organiseren waardoor men veel meer van elkaar kan leren.

Bijlagen

Bijlage 1. Protocol medisch handelen en medicijnverstrekking in het VO

Het gebeurt dat de school wordt gevraagd om voorbehouden medische handelingen te verrichten. Met de invoering van passend onderwijs kan de school hier vaker mee te maken krijgen. Onder welke voorwaarden mag het personeel medische handelingen verrichten? Is men daartoe verplicht? Hoe regelt de school dat zorgvuldig en welke protocollen moeten dan vastgelegd worden? Hoe zit het met aansprakelijkheid?

Over het algemeen zijn er bij medische handelingen drie situaties:

- Een kind wordt ziek op school. Hoe dan te handelen?
- Ouders/verzorgers vragen om het verstrekken van medicijnen aan leerlingen op school. Welk antwoord geeft de school hierop?
- Ten behoeve van een leerling zijn medische handelingen nodig in het kader van de wet-BIG (Beroepen Individuele Gezondheidszorg). Denk aan sondevoeding, het toedienen van een injectie of het meten van de bloedsuikerspiegel bij suikerpatiënten door middel van een vingerprikje. Hoe hiermee om te gaan?

Vragen en antwoorden

1. Zijn leraren bevoegd om voorbehouden medische handelingen (vallend onder de wet BIG) te verrichten? Nee. Leraren zijn enkel bevoegd om voorbehouden medische handelingen te verrichten als zij hiertoe bekwaam worden geacht door de zelfstandig bevoegde arts. Deze arts moet dan ook de leraar hebben geïnstrueerd. Artikel 35 Wet BIG geeft hiertoe de mogelijkheid. Het is van belang om van de arts een schriftelijk ondertekende bekwaamheidsverklaring en een ingevulde instructie te vragen

2. Mag een leerkracht worden verplicht om medische handelingen te verrichten?

Nee. Het schoolbestuur/de schoolleiding kan kiezen of zij wel of geen medewerking verleent aan het geven van medicijnen of het uitvoeren van een voorbehouden medische (BIG) handeling. Voor de individuele leraar geldt dat hij/zij mag weigeren handelingen (al dan niet vallend onder de wet BIG) uit te voeren waarvoor hij zich niet bekwaam acht.

Deze antwoorden zijn conform het arbeidsrecht. Een school en/of leraar kan dus niet verplicht worden gesteld om medische handelingen in het kader van de wet-BIG te verrichten. Er zijn toepasselijke protocollen beschikbaar voor de te onderscheiden situaties die kunnen ontstaan binnen passend onderwijs:

- voor de situatie dat een bestuur/school ervoor kiest om wel zelf medische handelingen uit te voeren;
- voor de situatie dat een bestuur/school ervoor kiest om geen medische handelingen uit te voeren, maar wel de ruimte hiervoor ter beschikking stelt waarin derden dit kunnen doen (ouders zelf, een verpleegkundige of doktersassistent bijvoorbeeld).

Het is daarom aan te bevelen dat scholen een bedrijfsarts/schoolarts hebben of nauwe contacten hebben met een arts om in uitzonderlijke gevallen om assistentie te kunnen vragen. Daarnaast is het noodzakelijk om genoeg personeel in dienst te hebben met een EHBO-diploma. Een EHBO'er is vaak wel in staat om kleine medische handelingen te verrichten en zal door een arts mogelijk ook bevoegd verklaard kunnen worden. Daarnaast is het raadzaam om het verrichten van de medische handelingen zoveel mogelijk door dezelfde persoon te laten doen. Leerlingen weten dan enerzijds naar wie zij toe moeten, anderzijds wordt deze persoon zelf ook bekwaam door het herhaaldelijk uitvoeren van vergelijkbare handelingen. De wet BIG en bovenstaande zijn niet van toepassing indien er sprake is van een noodsituatie. Iedere burger wordt dan geacht te helpen naar beste weten en kunnen.

3. Hoe zit het met de aansprakelijkheid? Wie is verantwoordelijk als het fout gaat (voor de situatie dat een bestuur/school ervoor kiest om wel zelf medische handelingen uit te voeren)?

De werkgever is civielrechtelijk aansprakelijk en de werknemer kan in ernstige gevallen strafrechtelijk aansprakelijk zijn. Voor werkzaamheden die in het kader van een dienstbetrekking worden verricht heeft artikel 6:170 Burgerlijk Wetboek een speciale aansprakelijkheidsregeling vastgelegd. De werkgever is aansprakelijk voor schade, aangericht door een fout van een ondergeschikte. De werknemer kan zelf civielrechtelijk aansprakelijk worden gesteld, maar kan dus die aansprakelijkheid doorschuiven naar de werkgever. Hooguit kan de werknemer strafrechtelijk aansprakelijk zijn, maar dat is alleen aan de orde als de werknemer bijvoorbeeld niet bevoegd was om de medische handeling te verrichten (zie vraag 1) of ernstig nalatig is geweest bij het verrichten van de medische handeling (bijvoorbeeld verkeerde medicijnen, of een veel te hoge dosis heeft gegeven), waardoor de leerling ernstige gezondheidsschade is berokkend. Het is van groot belang dat de school ouders een toestemmingsformulier voor het toedienen van kleine medicatie (zoals paracetamol) te laten tekenen, en bij leerlingen met speciale medische behoeften het toestemmingsformulier voor medisch handelen. Deze formulieren zijn te vinden in de bijlagen van het voorbeeldprotocol medisch handelen en medicijnverstrekking. Het toedienen van paracetamol kan niet altijd de oplossing zijn als een leerling hoofd-of buikpijn heeft. Raadpleeg als school dan ook altijd eerst een arts voordat er overgegaan wordt tot medisch handelen. Ga niet zelf diagnoses stellen. Daarnaast is het zo dat voor het verrichten van medische handelingen bij leerlingen van 12 tot 16 jaar toestemming van de ouders nodig is. Leerlingen vanaf 16 jaar mogen hier zelf toestemming voor geven, maar zijn vaak zelf ook in staat om handelingen te verrichten.

<http://steunpuntpassendonderwijs-vo.nl/wp-content/uploads/2017/06/handreiking-medisch-handelen.pdf>

Bijlage 2. Geschillencommissies

Geschillencommissie passend onderwijs (GPO)

Ouders van leerlingen in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs (cluster 1, 2, 3 en 4) kunnen bij de Geschillencommissie passend onderwijs (GPO) een geschil indienen tegen de school (en daarmee het schoolbestuur) over:

- (de weigering van) toelating van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben;
- de verwijdering van alle leerlingen;
- de vaststelling en bijstelling van het ontwikkelingsperspectiefplan voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

Aan de behandeling van het geschil zijn geen proceskosten verbonden. Partijen dragen wel hun eigen kosten (zoals reiskosten en kosten van rechtsbijstand).

Adres: info@onderwijsgeschillen.nl

Website: <https://onderwijsgeschillen.nl/commissie/geschillencommissie-passend-onderwijs-gpo>

Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring (LBT)

Het Samenwerkingsverband beslist op verzoek van een schoolbestuur of een leerling toelaatbaar is tot het voortgezet speciaal onderwijs (cluster 3 en 4), het praktijkonderwijs.

Tegen zo'n besluit kunnen betrokken ouders, maar ook het schoolbestuur, bezwaar indienen. Elk Samenwerkingsverband is vanaf 1 augustus 2014 dan ook wettelijk verplicht voor deze bezwaarschriftprocedure een (bezwaar)adviescommissie te hebben. Samenwerkingsverband Noord-Kennemerland is aangesloten bij de LBT.

Voor verdere informatie: zie website Samenwerkingsverband Noord-Kennemerland VO/VSO

<http://www.swvnoord-kennemerland.nl/cp/uploads/downloads/140801%20reglement%20landelijke%20commissie%20advies%20en%20bezwaar%20TLV.pdf>

Bijlage 3. Maatregelen basisondersteuning

- kleinere klassen in vmbo bb en bb/kb;
- leerwerktraject;
- plaatsing leerlingen op de grens vmbo / praktijkonderwijs (met pro-beschikking);
- groepshandelingsplan;
- dyslexiehulp;
- dyscalculiehulp;
- taalhulp;
- specifieke leer- en hulpmiddelen;
- programma gericht op vergroten van studievaardigheden;
- gebruik doorstartconvenant SWV (gastleerlingenschap);
- time-out voorziening (opvang leerlingen n.a.v. ordemaatregelen);
- sociale vaardigheidstraining;
- anti-pestcoördinator, anti-pestprotocol;
- hantering schoolvragenlijst;
- faalangstreductietraining;
- schoolmaatschappelijk werk;
- protocol medische handelingen;
- hoogbegaafdentraject (nog in discussie);
- aangepaste onderwijskundige leer- en hulpmiddelen;
- deelname aan Playing for Success;
- ruimte voor het verrichten van medische handelingen.

Bijlage 4. Lijst met afkortingen

BHV (er)	Bedrijfshulpverlener
CvT	Commissie van toewijzing (van extern te bieden extra ondersteuning)
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs (overheid)
GPO	Geschillencommissie passend onderwijs
HGW	Handelingsgericht werken
EOT	Extern Ondersteuningsteam
IOT	Intern Ondersteuningsteam
LBT	Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring
LVS	Leerlingvolgsysteem
MDO	Multidisciplinair overleg
MDOT	Multidisciplinair overleg gericht op toelaatbaarheid tot externe ondersteuning
OCW	(Ministerie van) Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OPP	Ontwikkelingsperspectiefplan
PO	Primair Onderwijs (basisonderwijs / speciaal basisonderwijs)
SO	Speciaal Onderwijs
SOP	Schoolondersteuningsprofiel
SOM	SOM-today, naam van het leerlingvolgsysteem
SWV	Samenwerkingsverband (Noord-Kennemerland VO/VSO)
TBV	Toewijzing bovenschoolse voorziening
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
TOM	Trajecten Op Maat (externe voorziening / tijdelijke plaatsing)
TOP	Totaal Ontwikkel Plan
TTO	Tweetalig Onderwijs
vmbo bb	Basisberoepsgerichte leerweg in het vmbo

vmbo kb	Kaderberoepsgerichte leerweg in het vmbo
vmbo tl	Theoretische leerweg in het vmbo
VO / VSO	Voortgezet Onderwijs / Voortgezet Speciaal Onderwijs
WVO	Wet op het Voortgezet Onderwijs